

REDACȚIA

Arad, Str. Aulich (Adam)

ABO MENTUL

Panru Austro-Ungaria
de un an fl. 10; pe 1/2,
an fl. 6; pe 1/4, de an
fl. 2.50 pe 1 lună fl.

N-rii de Duminecă pe
an fl. 2.—

Întru România și străinătate:
pe an 40 franci.

Abonamentul în România...

ADMINISTRAȚIA

Arad, Str. Aulich (Adam)

INSERTIUNILE:

de 1 r. germană: prima-dată
7 cr.; a doua oară 6 cr.;
a treia oară 4 cr. și timbru
de 30 cr. de fiecare publi-
cațiune.

Atât abonamentele cât și
insertiunile sunt a se plăti
înainte în Arad.

Scrisori neînfrante pe
.....

TRIBUNA POPORULUI

Avram Iancu.

(U.) Un tip legendar. Intr-o mână purta infricoșata sa armă, în alta balsamul rănilor. Tăria sufletului cu noblețea inimii n'a fost intrupată în nimenea ca și în el.

Și lupta lui a fost cea mai ideală luptă din lume, din rob să facă liber un popor, poporul românesc.

Lăpădat-a de la sine tot aurul și argintul și onorurile cari așternut li se făceau picioarelor sale—și și-a ales de bună voie martiriul, cel mai groasnic martiriu, — știți tragicul lui sfârșit.

Adorațiunea unui popor încunjură țărina mormântului din Cebea, și această adorațiune n'a putut rămânea mută.

În timpurile de însuflețire dela anul 1894 a resunat apelul din temnița Seghedinului în care redactorul nostru Ioan Russu Șirianu propunea colectă pentru ridicarea unui monument regelui munților.

Cu tuțimea fulgerului se lățește vestea și aleargă lumea cu o petrică la acel sfânt mormânt.

Nu-i voie, zise însă stăpânirea. Colecta se suprimă cu forța, dar fondul era deja de aproape 4000. fl. Și atâta era ceva să nu lași sfântul mormânt fără amintirea recunoștinței unui popor.

Până aici vedem idealul dript de tiranie, veșnicul vîrtegiu în istoria popoarelor.

De aici încolo începe ticăloșia, slăbiciunile proprii.

S'a făcut gruparea politică din Arad, în urma tendențelor de dictatură din Sibiu, tendențe necurate.

Furia din Sibiu a deslănțuit patimile; s'au năpustit asupra noastră cu toate calomniile câte se pot zămisli într-o cotorie de suflete negre.

Din acest izvor al patimilor s'a zămislit apoi și criminalul gând de a ne denunța lumii cași hoști, cari om mănecă fondul lui Iancu.

„Unde-i fondul lui Iancu?” răcneau haini, bine știind ei că unde e, dar nu o puteam spune, deoarece ce Jeszenszky sta cu ghiarele încheștate asupra lui.

Haita lui Jeszenszky a aruncat apoi în temnițele grele din Belgrad pe dl Tit Liviu Albini, și l'a ținut acolo un an și două luni în neînchipuită închisție.

Însfârșit era vorba de viața unui om. Comitetul, care administra și sporise la aproape 5000 fl. fondul lui Iancu, ca să mântue o viață și cinstea oamenilor calomniați, l'a transpus institutul de credit și economii „Victoria” din Arad, unde se află și astăzi spre fructificare; iar dreptul de a dispune de el l'a dat Asociațiunii transilvane din Sibiu. Așa a ajuns fondul lui Iancu în posesiunea Asociațiunii transilvane.

După dovedirea că fondul nu e mănecă ci că mai virtos sporise fructușel, domnul Albini fu eliberat din temnița, mai mult mort decât viu.

În 30 Noemvrie și 1 Decembrie fu pertractarea finală înaintea tribu-

nalului din Alba-Iulia. Dl Albini fu achitat iar fondul confiscat.

Va să zică o calomnie a „Tribunei” din Sibiu, conștient pornita spre nimicirea noastră, a costat dlui Tit Liviu Albini patimile temniței de un an și două luni, fondul de 5000, injuria purtată de noi trei ani și durerea și umilirea de a vedea în muzeul din Arad acățat deasupra portretului lui Iancu, mănunchiul de scăiești adus de pe mormântul regelui munților.

Sunteți, acum satisfăcuți onorabili din Sibiu? Afară de sub perdea, onorabili Herostrați!

Dar „Tribuna Poporului” încă există, și ea numai prin calomniile poate fi lovită. Veți calomnia și mai departe. Opera herostratică nu e desăvârșită, dar lumea vă știe acum că de ce sunteți capabili. Ce vă doare când debitați în maculatura voastră trădarea din Arad.

Bine, ne-ați calomniat; noi însă mai curățăm ca soarele am ieșit de sub stropiturile acelor calomniile. Aceasta vă fie osenda voastră. Dar unde ați fost când procurorul insulta memoria eroului? Unde ai fost tu tinerețe ca să o aperi împotriva barbariei de a insulta morții înaintea barei judecătorești? Și unde ai fost tu popor pentru care s'a jertfit?

Orbire e întreg procesul acesta. El ne înfățișează deoparte decadența noastră morală, ear de altă parte barbaria de a denega unui popor și sentimentul de pietate și crucea eroilor săi.

Oare nu e un neaz causal între acea decadență și între trufia barbariei? Morții vorbesc, zice, Vogue. Iancule mare, astăzi n'ai avea cui vorbi, s'a curmat șirul tradițiilor dintre neamul românesc și s'a născut un nou neam, neamul calomniatorilor fără rușine.

Gimnasiul din Brad este ținta de atac a presei maghiare. Aceasta din incidentul că organul mitropolitului dela Sibiu a scris un articol în favorul gimnasiului, arătând necesitatea complectării lui în liceu cu opt clase. Atâta le-a trebuit organelor șoviniste. Ele încep acum discuție chiar asupra legitimității și dreptului ca gimnasiul să fie român, zicând că s'a ridicat pe speșele comitatului! Dar comitatul Zarand nu era el oare comitat curat românesc?

Toate foile maghiare publică știrea, că „Maghiarii din jurul Bradului” (câți?) sunt de părere ca dacă e vorba de complectarea gimnasiului, apoi afacerea s-o ia în mână statul. Zău!?

Presă franceză despre vorbirea lui Chamberlaine. Cea mai mare parte a presei franceze condamnă aspru pe Chamberlaine, despre care zice că a fost insolent.

„Eclair” zice: „Vorbirea aceasta este un mare eveniment și un fel de memento că nu e lucru mai urgent și mai important decât o înțelegere între Francezi și Germani”.

Presă germană de altfel scrie, că folosind cuvântul „alianță” la adresa Germaniei, Chamberlaine a vizat o situație care nu există, dar pe care probabil ar dori o.

ZEVZECII CULTURII...

(L) Numele acesta l'a dat Ungurimeii distinsul scriitor și „patriot” Bartha Miklós, care, ca și Ugron, cunoaște bine firea și toate calitățile neamului arpadian.

În organul aceluiași distins „patriot” maghiar sub titlul „opera regească maghiară” cetim un articol, din care socotim a nu face nedreptate Ungurilor reproducând următoarele:

„Zilele aceste la una din reprezentațiunile operelor regale maghiare au asistat 126 persoane între acestea și au plătit locurile 26, restul gratis! S'a încasat peste tot, cam 100 fl. Cam cât încasează în luna Noemvrie un teatru provincial de a treia mână. Opera regală maghiară încasează deci pe seară cât încasează o trupă proastă din Monor, Sepsis-George ori Lendva-de-jos.

Estă până unde a decăzut opera noastră regală ajutată cu câte jumătate milion pe an, operă despre care actualul intendent zice că e una dintre cele mai bune în Europa întregă. Într'adevăr, e mîi mult de cât comicul fudului cu care vorbesc despre această instituțiune persoanele puse prin protecție în posturi înalte pe la operă.

Sistemul intendanturii a adus opera regală maghiară acolo, că excepționând pe cei cari trag leafă, azi toți zimbesc cu oare care milă când trec pe lângă palatul de pe calea Andrásy. Opera aceasta nici unquerească nu e, nici regală și nici operă nu e! E un teatru, în care pentru buni unquerești, cheii îngână în limba italiană, pe lângă acompanyament nemțesc, de care Curtea nu se interesează de cât într'u cât acordă dotația înscrisă în lista civilă „pentru scopuri culturale naționale”.

Dacă lucrurile de mai sus s'ar observa numai la operă, apoi treacă-meargă. În sfârșit, fiind că Ungurii se îngrijesc în chip atât de părintesc de soartea noastră, a nemaghiarilor, dându-ne stăpâniri una mai banfiană de cât alta, de ce n'am contribui și noi să susținem în Budapesta o opera maghiară, la care patrioții să se mai desfăteze și ei — gratis, după ce grijile statului i'a oboșit peste măsură? .. E vorba însă că așa e cu opera, așa cu teatru, așa cu toate instituțiunile lor culturale.

Nu-i vorba superați nu suntem noi cătuși de puțin vîzîndu-i în așa hal. Să ne supărăm adecă pentru că la opera maghiară cântăreții cehi cântă — italienește? Ori când auzim că se cântă câte odată în trei limbi chiar (italienește, franțuzește și nemțeste), după cum au putut să angajeze personalul, unguerește însă numai din paști în Crăciun!? .. Ne întrebăm numai: atunci la ce atîta fudulie? La ce operă maghiară? Ziceți-i mai bine opera italiană ori germană, ear' nu puneți pe frontispiciul operelor titlu fals.

Dar nu ne-ar supăra nici chiar falsitatea, fudulia aceasta ridicolă. Să nu se susțină însă din banii tuturor contribuabililor și să se gîndească domni dela putere, că lista civilă dacă prevede și ajutoare pentru scopuri culturale, acestea n'ar trebui

să fie numai naționale maghiare, ci să se ajute instituțiunii care au rost de a fi și din cari să profite toate popoarele de sub sceptrul augustului donator.

Că în Budapesta opera n'are nici un rost, o dovedește chiar ziarul celor mai șovinști maghiari, care spune, că de trei zeci de ani „proștii de Unguri” plătesc unui tenorist ceh, dar care și-a făcut nume italian, 24.000 pe an, cu toate că în alte țări abea publicul din „Zengerei” i ar răbda vocea.

Dovada cea mai netăgăduită este însă faptul, că la operă nu se due de cât cei cu bilet — gratis.

Circ deci, domnilor din strălucita — Sodomă, că opera-i pentru oameni cu gust, ear voi nu sunteți de cât... Zevzecii culturii!

Pentru circ, poate veți da și voi bani, pentru circ și lupanare ca cele ce s'au descoperit mai alaltăeri chiar pe bulevardul Elisabeta.

Dar ca să vi se țină operă pe banii dați și de naționalități, trebuie să protestăm din toate puterile!

Porțile de fer.

În jurul chestiei Porților de fer presa din România discută cu multă vioiciune. Ziarele opozante cer lămuriri guvernului, ear cele guvernamentale asigură că ministrul de externe, d. Ioan Labovary și-a făcut datoria apărînd cu demnitate interesele țării. Discuția însă numai d'aci încolo va lămurii afacerea: e vorba anume ca guvernul român să scoată o carte verde, în care să se documenteze cum a apărut interesele românești.

Din parte-i, guvernul maghiar dela următorul comunicat:

„Observăm, peste tot, că prin perceperea taxelor la Porțile de fer, și prin măsurile ce a luat în legătură cu asta, guvernul maghiar n'a lucrat de cât conform mandatului ce conferența din Berlin a dat monarchiei austro-ungare.

S'a ținut dar strict de acest mandat, nefăcînd nimic ce ar știrbi cătuși de puțin dreptul suveran al vre unuia dintre statele riverane, nici libertatea navigațiunii internaționale dunărene. Din contra, dispozițiunile guvernului maghiar ținesc d'a dreptul ca în acest loc primejdios al Dunării greutatea navigării să fie rezolvate strict în cadrul mandatului internațional, prin mijloacele ce are la dispoziție, usând, pentru mai mare înlesnire, chiar de concursul administrației.

Că guvernul maghiar în măsurile ce a luat a avut în vedere numai interesele navigațiunii ear pe cele materiale le a subordonat de tot, reiese și d'acolo, că chiar și în anii cei mai buni venitul taxelor stabilite nu va acoperi jumătate din dobanda capitalului cheltuit cu lucrările canalizării; unde mai puțin...

cheltuiala impreunata cu calauzirea vaselor si cu sustinerea ordinii. Guvernul maghiar prin canalizarea Porților de fer a dus la indeplinire un important mandat internațional, cu jertfe uriașe, și a indeplinit aceasta, mai ales ca și din parte-i să contribuie la dezvoltarea navigării dunărene, și astfel la traficul internațional, din care folosul covârșitor îl trage în-deosebi România“.

Astfel crede guvernul maghiar că infundă pe cel român. Cuvântul din urmă nu s'a zis însă, ci afacerea mai ales de aci încolo va intra într'un stadiu acut după ce va fi apărut Cartea Verde a ministerului de externe al României.

Alegerile dela comitat.

Eri s'au făcut în comitatul Aradului alegerile congregaționale suplimentare.

La Șiria au fost aleși d-nii Romul Ciorogariu și N. Lăzărescu.

În locul notarului Bleieziffer din Galșa, cu mare greutate s'a putat alege baronul Bohus Lajos.

La Buteni s'a ales Iuliu Bodea preot și notariul din Buteni și Chisindia.

La Ternova fibrikul Kállay.

E de notat că alegerea dlui Ciorogariu, în trecut, a fost nimicită de vre o tref ori. Luptă zdravănă a trebuit să poarte cu stăpânirea până să intre în congregație.

Procesul din A.-Iulia.

(Coresp. part.)

2 Decembrie.

Procesul care s'a desbătut ieri și alaltăieri n'a fost pentru a se dovedi vinovăția lui T. L. Albini, ci procuror și președinte de tribunal au vrut să dovedească ce e capabil să facă șovinismul până și din oameni cari sunt chemați a slugi dreptate. A fost o luptă dărnă între procurorul conte Lazar, care cu o violență nemai pomenită s'a asvrit asupra — unul moment, asupra memoriei unui viteaz al întreg neamului românesc și între apărătorul Dr. St. C. Pop, care nici n'avea să combată motive juridice, ci procurorul numai de astea n'a adus, ci să țină polemică istorică, nu însă cu un adversar învățat, ci cu un șovinist care crede că îndrăzneala și violența cuvintelor poate ținea loc faptelor și adevărului istoric. A fost mai presus de toate o

mărturie tristă despre micimea de suflet, despre decadența — ca să nu zic migelia — unor Români, cari în patima ce din nenorocire un bătrân li-a inspirat — am numit pe bătrânul Rațiu — în scrisoare deschisă și apoi printr'o sumedenie de articole nu numai a cerut în public socotela de fondul la care de altfel n'au contribuit (câci p'atunci Daianu era la „Dreptatea“, Moldovan la „Telegraful“ ear Păcățeanu la... Dzeu știe pe unde servea nația) ci au insinuat întâiu și în urmă chiar au acuzat că fondul es'e mâncat. Scrierea acestor trei eroi naționali, ori mai bine: denunțianți, a fost adevărat și pentru procuror și pentru judele de instrucție și în urmă pentru întreg tribunalul, piesa de rezistență. Nu se poate descrie rușinea ce trebuie s'o simtă ori-ce Român, văzând cum tribunalul unguresc caută să sdrăbească p'ua Român de inimă cu probe românești, probe nu despre fapte, ci despre o rușinoasă decadență. Dedu care era de față la pertractare, a putut să se mândrească văzând cu câtă sete sunt citite și ascultate ce a scris împotriva consăteanului său, chear și după ce în urma primei denunțări, Albini ajunsese în cea mai grea temniță. Câne să fii, și nu puteai să ai suflet mai pervers. Loyola desigur că între Români p'acest singur exemplar de elev îl are.

Cât de mare a fost calomnia și cât de neîntemeiată acuzarea, poate să judece ori și cine după ce Tribunalul unguresc, care numai favorabil nu i-a fost acuzatului, a achitat pe Albini și a fost silit să declare prin sentință că nu-i nici măcar indiciu despre vre-o delapidare. Deși 14 luni de zile căutat-au să-l incurce, să-l pună în contradicție, să-l infrițe pe Albini, că doar doar îl vor putea apuca. Ceva nemai pomenit: cât a stat în temniță preventivă, Albini a fost ascultat, sau mai bine: închisurionat de vre-o 96 ori și în asprime judele mersese până a nu lăsa pe acuzat să vadă de cât numai pe mama sa, și cu aceasta însă nu i-a permis să vorbească de cât ungurește, ceea ce ambii au refuzat și au preferat ca săptămâni de zile să nu vorbească, dar dreptul limbii materne și l'au susținut cu o clasică stăruință, până ce în urmă judele a trebuit să desarmeze.

Și cine dintre Români se îndoieste că numai cât negru este sub unghie de-ar fi fost vinovat Albini, el ar fi și primit *maximul de pedeapsă* (5 ani) cât cerea pasionatul procuror?... Nici Dedu, care în foaia sa se arăta de altfel revoltat pentru-că curtea cu jurați din Oradia nu osândise pe redactorul „Tribunei Poporului“, cum caruse Magdu, colaboratorul „Tribunei“... Din nenorocire au fost multe momente urte în presa română, ceva mai desigur însă nu s'a pomenit. Noi cești de prin provincie, stăm uimiți văzând roadele școlii inaugurată la Sibiu de când averea și toată chestia națională își are regulator pe dl Coroianu!

Cu amănunte despre proces ce să vă întrețin? Cine putea să ia note migăloase în mijlocul furtunei? Căci și presidential

Korbuly într'una se purta așa, încât apărătorul a trebuit mereu să protesteze. Aici să fi venit „costosul“ orădan, să protestași în contra batjocurii ce se aduce justiției și istoriei noastre naționale. Chiar de la început a bătut la ochi tonul pătimaș cu care Korbuly a cetit ordonanța ministerială (care oprește colecta), plină de calomni n'gre la adresa memoriei lui Iancu. Cu acuzatul apoi, când l'a interogat, s'a purtat că ne-am crucit. Iustitie este aceasta ori maltratare?

Dr. St. C. Pop ne-a mângâiat pe toți. A dus o luptă sdravană, cu inimă și inteligență, așa că pe procuror nu numai l'a desarmat, dar l'a făcut de ris. Într'un elan de însuflețire a adus elogiile ce merita memoria lui Iancu și chiar cu *autorii maghiari* (cari au cunoscut pe Iancu) a dovedit că procurorul habar n'are de istorie. Cât despre partea de drept apoi, când a intrat în desvoltări jur dice, i-a pus la respect pe șovinisti, de la întunerecul patimei i-a ridicat la lumina „dreptății“, pe care judecătorii au și respectat-o apoi achitând pe Albini.

Fondul Iancu însă este — confiscat.

Rațiu, Coroianu și Daianu cel puțin mai au ceva de scris la gloria acestor patru ani de când pretind că conduc nația.

B.-c.

Din Bucovina.

Expoziții.

„Patria“ în numărul său de Mercurul scrie:

Aflăm că mai multe dame din societatea română au făcut pașii necesari, pentru a pute aranja în Cernăuți o expoziție din produsele de industrie de casă ale poporului nostru, precum: covoare, ștergare, perini etc. Expoziția se va deschide cât de curând punându-se dispoziție o sală din muzeul de industrie. Ar fi de dorit, ca familiile române să propage ideea aceasta în părțile cât de largi ale poporului rural cu atât mai mult, că industria română totdeauna a fost admirată până și de străin, ear articoli expuși se vor pute vinde.

Școala specială de coșărcărit din Storojinești pregătește asemenea pentru timpul din 3 până incl. 10 Dec. n. a. c. în sala de tir din Rădăuți o expoziție a produselor sale. Obiectele expuse sunt de vânzare, se vor estrada însă abia în al 9-lea sau 10-lea Dec. Expoziția se va deschide în 3 Dec. la oarele 11 a. m. și va fi deschisă în fiecare zi de la 9 oare dimineața până la 7 oare seara. Intrarea de persoană costă 10 cr. De la 7 Dec. însă până la fine e gratuită. Duminică în 10 Dec. la oarele 2 d. m. se va face o licitație publică a obiectelor expuse. Obiectele espuse sunt frumoase, practice și eftine, se potriveac foarte bine pentru cadouri de

Crăciun și sigur, că se vor vinde toată deja în primele zile ale expoziției.

Deputațiunea cantorilor gr. or. la ministrul Dr. Hartel. Deputația cantorilor ort. or. din Bucovina, compută din M. Beoca Costineanu, cantor în Cernăuți, I. Coșovan cantor în Viteliuca și I. Ghebiuc, cantor în Breaza s'a prezentat în 18 Nov. a. c. la ministrul de culte Esc. dl Dr. Hartel în chestia ameliorării salariilor de cantori. Dl I. Coșovan li aduse înainte ministrului că M. Sa Prea bunul nostru împărat și-a dat deja înainte de un an și natura cea mare și că și din partea regelului și consistoriului s'a făcut raport favorabil, dar cu toate acestea încă gan contorii sub jugul lipsei celei mai crasă

Esc. Sa dl Dr. Hartel respunde deputațiunei într'un mod foarte binevoitor, și s'a încredințat prin deputatul dl Dr. Tarcan, că starea cantorilor este într'adevăr de tot rea și a promis că peste scurt va satisface cererile lor. La punctul pensării respunde însă, că până mai târziu nu poate fi vorba despre pensionarea cantorilor.

Li mai trimise Esc. pe cantori și dl bar. Mustața, cătră care vorbi a multă însuflețire pentru chestie cantori I. Ghebiuc.

Răsboiul din Transvaal.

Privitor la lupta petrecută lângă Modder-River, „Deutsche Zeitung“ din Berlin a publicat din Londra următoarea telegramă:

Oștirea lui Methuen, împinsă la rîul Modder, e incapabilă de acțiune. Pentru susținerea liniilor de comunicație și pentru mobilizare la trecerea peste rîul Modder, Methuen are trebuință de pedestrimă și de artilerie. Oficiul afacerilor de răsboiu combată știrea, că generalul Delarey a ocupat linia căii ferate dintre rîurile Modder și Oranje și a tăiat calea generalului Methuen.

Inregistrăm încă următoarele știri:

Brușella, 2 Decembrie. Reprezentanțul diplomatic din Transvaal, Leids, raportează, că Englezii n'au învins de loc la Modder-River. Buriș se înfoarte întăriți la Modder-River și Englezii până acum nici n'au cercat să treacă rîul. Leids spune hotărît, că Ladysmit-ul a capitulat cu totul înaintea Burilor.

Berlin, 2 Decembrie. Mai mult martori oculari confirmă, că călăreții englezii au străpuns pe rînișii și pe prizonierii buri. Voluntarii germani

FOIȚA „TRIBUNII POPORULUI.“

Inceputurile ziaristice noastre.

1789—1795.

(Urmare.)

Trecem la a treia încercare, care este mai cunoscută ca cele espuse și se datează așa zisei „Societăți filosoficești“.

Istoricul maghiar, care și aici ne dă prețioase deslușiri, scrie în privința acestei a treia încercări de ziar român, că în spre sfârșitul anului 1794, — adevărat la câte-va luni după opreliștea dată lui Molnar, — contele Mitrovscky, comandantul suprem al trupelor din Transilvania, a cerut guvernului din Cluj explicații asupra caracterului unei mișcări ce s'ar fi inițiat de cătră o societate de învățați din București cu scop de a întemeia un ziar la Sibiu. Ear guvernul li respunse la 27 Decembrie 1794, prezentându-I astfel chestiunea:

„În luna lui August tipograful din Sibiu Petru Bart a trimis guvernului o petițiune, arătând, că o societate de învățați din Valahia l'a invitat să primească editura unui ziar periodic („Zeitschrift“) de cuprins filosofic, matematic, istoric și geografic. Bart cere prin urmare încuviințarea spre a pute tipări această revistă sub supraveghierea magistratului din Sibiu, cu atât mai mult, că în Transilvania nu se va vinde nici un singur exemplar și ori ce pagubă este eschisă. Din scrierile însă, din Valahia se va importa cantitate oare-care de bani în

favorul tipografilor și a fabricilor de hârtie de aici. Societatea este dispusă a nomina un girant, care va îngriji, ca în ziar să nu se înregistreze nimic ce ar pute deveni priculos bunelor moravuri, ear măsurile ce se vor fixa de guvern vor fi strict observate. Aceasta e cererea lui Bart.

„Guvernul, în considerare că dacă nu va îngădui tipărirea ziarului aici, societatea va găsi o modalitate de-a-l tipări altunde, instalând poate chiar în Valahia o tipografie și luând astfel venitul Transilvaniei, — acoardă lui Barth voia de-a tipări ziarul valah în marginile condițiilor arătate, ear censura și supraveghierea o încredințează episcopului neamit Gerasim Adamovici, porucindu-i sever, ca să oprească tipărirea a tot ce va ține religia, persoana domnitorului și ar pute deveni periculos țerii, ear magistratului din Sibiu i-am impus datoria, ca nici un exemplar din acest ziar să nu se vîndă în Transilvania și să nu îngăduie distribuirea lui pe seama nimărui de-aici“)

Până aci comunicatul lui Jakob.

Vedem dar, că a treia încercare tot la Sibiu s'a făcut și anume din partea „unei societăți de învățați din Valahia“ și că publicațiunea, de care e vorba, era menită pentru România, ear pentru Transilvania nu avea decât interes material, — o întreprindere care „va importa bani în favorul tipografilor și fabricilor de hârtie“.

Și curios, datele oficiale citate conglăsoiesc întocmai cu alte date cunoscute ce referă la chestiunea aceasta.

1) Jakob redă acest pasaj „după original“.

„Societatea“ de care se vorbește aici și care se pretinde a fi fost compusă din „învățați din Valahia“ nu este alta decât aceea ce-și zicea „Societate filosoficească din mare-principatul Ardealului.“ Papiu-Harian, care singur scrie câteva notițe asupra ei, spune, că ea era compusă din Români ardeleni „în conțelegere cu literații din România.“)

Și afirmația lui Papiu e plausibilă din mai multe motive. Întâiu, fiind-că în Ardeal și la special în Sibiu, se găsiu în acest timp bărbați singuri capabili a conduce o revistă literară, pe când peste munți era unieul Văcărescu cu reputația stabilită de învățat. Al doilea, pentru-că tot în Sibiu se făcuse o încercare în direcția aceasta cu câțiva ani mai înainte, încât foarte ușor putem considera încercarea de față ca o reluare a planului zădărnicit în anul 1789. Și în sfârșit era cu neputință, ca revista să se tipărească în Sibiu, fără-ca ea să-și aibă acolo și conducerea.

Mărturisirea tipografului Barth, în raportul seu cătră guvern, că ziarul va fi făcut de o societate din Valahia, n'a putut fi decât un pretext simulat cu scop de a-și exopera mai cu înlesnire concesiuinea. Ear în cât pentru obligămintul, de-a nu distribui ziarul decât în România, avem motive de a crede, că el a fost real și conform împrejurărilor.

Amănunte asupra tratativelor mai de parte între societatea filosoficească și guvern nu sunt cunoscute. Cert este însă, că

1) Papiu-Harian, — Viața și operele lui Șincai. p. 89.

revista, nici în forma în care primise concesiunea, n'a apărut.

Tot ce se mai poate spune asupra acestei a treia încercări sunt presupunerile ce le putem exprima pe baza unei „Jurnalistic“ datorită societății filosoficești. „Jurnalistic“ aceasta, — un fel de invitație la prenumerațiune și expunere de program — a fost publicată la 1795 și reproducă de Papiu Harian în studiul asupra lui Șincai. Eată ce citim acolo:

„Văzând cum deprinderea în învățături a înălțat firea prea multor neamuri, din răsna unor patrioți și neamului românesc, creșcându în deprinderea teoriei filosoficești și filosoficești... ne-am deșteptat spre acest scop să culegem rëndurile acestor științe și admirându-le în limba prea vechitului neam românesc, să le închinăm inimilor celor iubitoare de muse filosoficești și moralești, cari în toată săptămâna două coale negreșit vor egi Mercuria, și Sămăntă în care zile și posta în părțile țerii românești pornește“...

Eată aici într'adevăr mărturisit, că ziarul era menit pentru „părțile țerii românești“. Dovadă că deja în acest timp bărbații învățați din Sibiu, văzând soarta tristă de care România era lovită prin urgia domniei Fanarioșilor, se gădăiau serios la pornirea unei mișcări culturale în favorul fraților în pericol de a fi deșanationalizași, la împărțirea fraților din România cu carte și limbă românească. Acum deja se făuria curentul, care mai târziu a împins pe George Lazar și pe toți ceilalți mulți peste Carpați, ca să propage revivirea naționalismului...)

Prin Goldmann, care a luat parte în lupta de la Elandslaagte, în trupa de voluntari germani, cari aproape cu toții au perit în luptă, scrie rudelor sale din Berlin următoarele:

„Atacul oștirii engleze a fost atât de neașteptat, încât n'am avut timp să dăm alarma. Eu și fratele meu ne-am prosternut în pământ ca morți. La o distanță de câțiva pași de la mine un camarad al nostru stătea cu arma în mână. A fost provocat de un englez deodată l-au strâpuns cu sulita prin grumazi. Un alt călăreț englez a străpuns prin pept pe un rănit căzut la pământ. Calul meu stătea lângă mine. Am vădit fratele meu, să încălăcăm amândoi pe calul meu; numai astfel puteam să scădem. Am și făcut-o aceasta, dar fratele meu a căzut de pe cal, strigându-mi să alerg mai departe, că el se asvirla între două cadavre. În mi-am urmat fuga cu inima înduioșată, căci mă luaseră la goană. Astfel am scăpat...”

Prisonierii germani și Olandezii afirmă prin jurământ, că răniții și prisonierii de la Elandslaagte au fost despoiați din partea englezilor. Nici unul singur prisonier nu s-a lăsat nici banii, nici orologiul. De la generalul Beilerfeld, profesor la gimnaziul din Brașov, călăreții englezi au luat 14 funți sterlingi, de la generalul Hock, care a și murit mai târziu, 40 funți sterlingi, iar cavalerul Drului Costers a fost jăfuit cu desăvârșire.

DIN DELEGAȚIUNI.

Expozeul ministrului de externe. Sâmbăta trecută (2 Dec. n.) la orele 2 după-amiază sub comisiunea Delegațiunilor pentru afacerile externe a ținut ședință, în care ministrul de externe, contele Goltzowski și-a făcut expozeul privitor la situația și la politica externă.

Exponerile ministrului au fost ascultate cu mult interes și primite cu aplauze de oamenii politici, cât și de conducătorii afacerilor economice.

Extragem din lungul expozeu următoarele:

La începutul vorbirii sale ministrul Goltzowski a făcut tabloul situației internaționale și, accentuând stăruințele pacifice între statele, și-a exprimat speranța, că nici chestia războiului din Africa sudică nu va schimba nimic în raporturile de pace între statele europene. Vorbind apoi despre alianță, a declarat, că monarchia noastră

Cât de abundent era izvorul din care s'ar putea lua acest curent, cât de vast era câmpul cunoștințelor acestor bărbați, se poate vedea și din programul proiectatelor conferințe. Este „scara” indicată în „Instițiunile”, după care era să se publice „Instituțiile”:

„Iată: urmează teologia bisericii catolice și lăsând aceasta tiparul vom vorbi și alte istorii bisericești, cari până acum în limba românească n'au eșit în lume”;

„A doua: Geografia, ce cuprinde în sine împărțirea pământului și cel ce locuiesc pe el, cu obiceiurile lor...”

„A treia: Fizica, matematica și cuprind lucrătorii filosoficești...”

„A patra: Se va ivi biografia principilor ungare și ai Moldovii de la începutul oțărării lor”;

„A cincea: Este istoria Românilor pe care o culeasă din cele vechi adevărate istorii și deprindez ale lumii vrednice a le cunoaște...”

„Bară cu alt privilegiu avem de gând să descoperim niște reguli dieteticești. Mai pe urmă facem înștiințare, precum că cu sfârșitul lunii lui Maiu curgătorii canalele cele dintău vor fi tipărite și atunci neareșit se vor trimite la București în toată săptămâna după cum ne-am înțeles...”

II. Chendi.
(Va urma)

stră urmează politica de pace și cu celelalte state. Ear în cât privește situația statelor din Peninsula-Balcanică, ministrul a declarat, că monarchia n'are să se amestece în treburile lor lăuntrice; ea le lasă să se desvolte liber; din contră însă, va sta în calea ori-și căror năzuințe aventuricioase, cari ar tinde la ruina pământului.

Luându-le de-afară, la locul prim a vorbit despre România.

„Conducerea înțeleaptă, dibace și probată în afacerile publice — a zis ministrul — de vreme îndelungată deja a format din acest regat (România) un factor al ordinii și al statorniciei și raporturile sale față de noi le-a ridicat la gradul îmbucurător al intimității, cari raporturi le nutrim din ambelă părți cu deosebită grijă”.

În Serbia și Bulgaria — a continuat ministrul — din când în când se arată oare-care izbucniri contrare păcii și erupțiunea unor patimi șoviniste, care nu pot fi nebagate seamă. Dar semnele acestea sunt mai ales aparițiunile nevoilor interne și ori-cât sunt de regretabile în sine, ele trebuie privite ca niște rele aproape înăscute orginismului de stat în toate statele tinere. Față cu acestea trebuie în o măsură oarecare să le trecem ca vederea unele lucruri până când și ele vor pași pe terenul internațional. Cu toate acestea însă granița nu e permis s'o treacă și tocmai de asta se îngrijește acea statorire, la care Rusia atât de prevenitor ni-a întins mâna sa. Frecările cu Serbia au încetat acum și locul acestora l-au ocupat relațiunile de bună vecinătate. În afacerile interne ale tinerului regat sârbesc ministrul nu vrea să se amestece, dar își exprimă dorința, ca regele Alexandru prin conducere conștientă, dreaptă și moderată, cum și potrivit principiilor de cultură europeană, să redea liniștea statului său, atât de mult aguduit de certurile și intrigile lăuntrice. Bulgaria poate să conteze la sprijinul nostru și la sentimentele noastre pretinsești, câtă vreme stă departe de aventuri contrare păcii și de intrigi pornite din afară. Vorbind apoi despre Grecia, față de care monarchia totdeauna a fost binevoitoare, a trecut la Turcia. Laudă intențiunile bune ale Sultanului, dar pentru guvernele acestuia n'are cuvinte măgulitoare. La adresa Municipiului cuvintele ministrului sunt un fel de amenințare pentru ținuta lui puțin corectă față cu alte state.

Trecând apoi la statele apusene, ministrul conșată, că raporturile cu aceste sunt multumitoare în toate privințele. Prin cuvinte calde a accentuat apoi năzuințele pentru pacea universală a țarului Rusiei și rezultatele conferinței de la Haga.

Unul din punctele principale ale expozeului este: dezvoltarea armatei marine a monarchiei. De la o putere tare a marinei așteaptă ministrul dezvoltarea îndestulătoare în viitor atât în luptele comerciale, cât și politice. Dacă puterea marinei monarchiei devine tare, aceasta va putea să asigure comerțului din afară al împărăției piețele noului export.

La urmă expozeul ministrului amintește și emigrările, ce din ce în ce iau avânt tot mai mare. Dacă acest rău nu se poate împedea prin măsurile luate până acum, atunci ar trebui câștigată această pierdere de brațe pentru serviciul pe seama monarchiei pe terenul exportului nostru în țările străine.

Chestia aceasta pretinde mult studiu, dar ea este în lucrare și ministrul speră să ajungă la un rezultat multumitor.

Peste tot, expozeul ministrului Goltzowski a fost primit bine de toți membrii delegațiunilor, cari își continuă lucrările începute în felurile sub comisiuni.

NOUȚĂȚI

Arad, 4 Decembrie 1899.

Concursul pentru postul de notar public regesc în Arad în locul răposatului Kornay, s'a publicat în numărul de Sâmbătă al foii oficiale, pe un termen de trei săptămâni.

Deputați mireni în eparchia Caransebeșului la congresul național bisericesc sunt aieși:

1. în cerc. I. Valeaboului: Dr. Petru Cornean, adv. Oravița,
2. „ „ II. Lugoj: Dr. Alexandru Moșonyi,
3. „ „ III. Făget: Titu Hațieg, adv. în Lugoj,
4. „ „ IV. Buziaș: Alexiu Onișiu, jude, reg. la trib. Segedin.
5. „ „ V. Ghilad: Traian Barzu, ases. cons. Caransebeș.
6. „ „ VI. Vêrșet: Traian Lința, inv. în Cacova.
7. „ „ VII. Iam: Petru Corcan, protopretor în Iam.
8. „ „ VIII. Sasca-m.: Dr. Iuliu Tămășel, adv. Sasca-m.
9. „ „ IX. Oravița-m.: Ilie Trăilă, adv. în Oravița-m.,
10. „ „ X. Bogșa: Ioan Budinjan, adv. Bogșamont,
11. „ „ XI. Caransebeș: Const. Burdia, prim. Caransebeș,
12. „ „ XII. Ohabia: Teod. c. d. Serracin, loc. mar. c. Carans.
13. „ „ XIII. Teregova: Patr. Drăgălina, profesor în Caransebeș.
14. „ „ XIV. Domașnia: Ilie Curescu, pres. com. Caranseb.
15. „ „ XV. Mehadia: Dr. Ioan Popoviciu, adv. Orșova.
16. „ „ XVI. Prigor: Dr. Ioan Sârba, cand. prof. Rudăria.
17. „ „ XVII. Bozovicu: George Bogovicu, esact. Epest.
18. „ „ XVIII. Biserica-albă: Dr. Aur. Novac, adv. Biserica-albă.
19. „ „ XIX. Alibunariu: Dr. George Miclea, adv. Alib.
20. „ „ XX. Satul-nou: Petru Tisou, adv. Panciova.

Virilții români în Orăștie pe 1900 sunt următorii: „Ardeleana” cu 4015 fl. 4 cr., Dr. A. Munteanu cu 232 fl. 63 cr., Dr. I. Mihu cu 531 fl. 80 cr., N. Vlad cu 420 fl. 48 cr., Aurel P. Barcianu cu 274 fl. 2 cr.

Pecătoși! S'a sfințit mai zilele trecute biserica din Soborșin, ridicată din truda țărănilor noștri și prin stăruința preotului Ogneanu. „Imaculata” de la Sibiu publică (nrul de la 2 Dec.) în această chestie o corespondență ce se întinde pe 4 coloane. Un vlăstar al „neamurilor” presară corespondența cu insinuări miserabile, cu calomnii nerușinate la adresa noastră a tuturor, și ocărăște îndeosebi pe P. S. Sa episcopul Goldiș. „Un fior de revoltă mă cuprinde” scrie Proca travestit în Ulyse, pentru-că episcopul Goldiș „pune accentul pe silaba primă” și pentru-că nu servește „cu rigorea și pompa fiertatului Miron” (care striga în gura mare în biserică, de riguroso ce era!), „sau cu seninătatea și dulceața actualului arhiepiscop Ioan”...

Culmea păcatului este însă că P. S. Sa Episcopul Aradului, după ce la banchet a deschis seria toastelor în limba română, a mai toastat și în ungurește pentru contele și contesa Hunyadi, cari erau de față! Asta nu i-o iartă, mai ales că a vorbit și pentru întruparea armoniei între poporul român și cel maghiar?

Dar bine vlăstare al „neamurilor”? Capul vostru d'aici, Hamsea, nu vorbi Dumineca trecută chiar, ungurește, toastând pentru spanul? Cum ai uitat să-l dai, veniți acest păcat, pe mâna „imaculatei”? Și nu cumva doria ca Episcopul Goldiș să îndemne pe Români și Unguri să se ia îndată la trântă, la luptă pe moarte și vieată?

Cât despre injuria ce se aduce earășî Sinodului pentru-că a ales episcop pe „vicarul Goldiș”, nefiind lucru nou, nu ne oprim asupra-l. Atâta virtute mai au și cei din jurul „imaculatei”: sunt consecuenți în rele și obrăznicii!

Ținem numai să restabilim unele fapte, pe care „odrasla” le mistifică. Anume: contele Hunyadi, la care a descins P. S. Sa Episcopul, a dăruit nu numai 300 fl. pentru clopote ci și locul pentru biserică, în mijlocul comunei. Totuși condeiașul neamurilor scrie că a fost un fel de tradare națională din partea Preasfințit Sale când a primit să fie găzduit de acest conte, atât de binevoitor Românilor din Soborșin.

În numărul de ieri (3 Dec.) autorisata mai adaogă apoi o minciună. Scrie că Preasfinția Sa a pretins pentru sfințirea bisericii 100 fl. Nerușinare! Preasfinția Sa n'a pretins nimic și 100 fl. ce a dat comunitatea bisericească (părintele Ogneanu o știe bine, va fi știindu-o și Proca) a fost pentru spesele efective cu suita și lucrurile

necesare sfințirii cumpărate în Arad. De-almintreli să ne spună vlăstarul dacă, sub celalalt sistem episcopul Metianu a refuzat vre-odată „onorariul” ce i-se ofera? Când, cât și unde?

Dovadă că Preasfinția Sa episcopul nostru nu are în vedere partea materială a lucrurilor, ci se conduce de percepțele sfinte bisericești, este faptul, că atât la Bratca, cât și la Bieș Preasfinția Sa n'a primit un singur ban din competența sa legală pentru osteneala ce și-a luat să facă drumuri atât de obositoare.

Felurimi.

Statistica ziarelor. — După un statistician german, care a făcut cercetări serioase asupra acestei chestiuni, actualmente nu există pe lume mai puțin de 43 miș de ziare, din care 5,400 zilnice, ceea-ce dă o proporție de aproape 1 la 8.

Dimensiunile acestor ziare variază enorm. Astfel în colecția pe care și-a făcut-o de 10 ani, autorul are o gazetă spaniolă, care are mărimea unei cărți de vizită și un ziar din New-York cu 28 pagini, cari puse cap la cap ar întocmi un dreptunghi de 3 m. 65 pe 2 m. 70.

Din 4 ziare, 2 sunt publicate în Statele Unite, sau, mai exact, din 100 de gazete, 49 provin din presele americane, adică aproape jumătate din ele; 14 sunt tipărite în Anglia, 13 în Germania, 9 în Franța, 8 în Italia, 3 în Austro-Ungaria, 2 în Rusia, 2 în Spania, 2 în Canada, 2 în Japonia, și numai 1 în Grecia.

Ziarele cu tirajul cel mai mare se publică în Paris; unele folgermane și engleze trag 4—5 sute de mii de exemplare, dar cea mai mare parte a ziarelor străine ajung cel mult la 35—40 mii exemplare.

O singură revistă: „Revista Imperială” publicată sub auspiciile împăratului Francisc Iosif nu se tipărește nici odată mai mult ca în 3 exemplare în fie-care lună.

Din 10 ziare, 7, — sau 30 mii din cele 43 mii existente, sunt tipărite în englezește; celelalte cuprind 80 limbi diferite.

ULTIME ȘTIRI

Proces de presă.

Azi se judecă la Curtea cu jurați din Budapesta procesul de presă intentat ziarului slovac „Narodni Noviny”, pentru reproducerea articolelor despre cari am vorbit deja de mai multe ori. Acuzat este d. Novac, tipograf, ear apărarea va susține-o distinsul naționalist slovac dr. Stefanovici, avocat în Presburg.

Londra, 3 Dec. Burii au stricat podul de la Colenzo, ceea ce împedea înaintarea Englezilor.

Din Durban ministerul de resbolu primește știrea, că Burii au ocupat toate pozițiunile cari domină trecerea peste riul Tugela (în Natal, drumul spre Ladysmith. Red.)

O domnișoară română, fată de preot, dorește cu stăruință a afla loc într-o familie română, fie pe lângă copii, fie ca îngrijitoare de casă. Se poate înfățișa ori-când h'unpersoană. Binevoitoarele oferte să se adreseze la administrația „tribunei Poporului”.

Editor Red. 1
au.
au.

ECONOMIE.**Grâne.**

Prețurile de la 25 Noemvrie.

	Arad:	B. Pesta
Grâu Aprilie fl.	7.10—7.30 fl.	7.93—7.94
Octomvrie	"	8.12—8.13
Cucuruz Maiu	3.80—3.90	4.92—4.94
vechiu	5.—5.20	5.20—5.50
Orz vechiu	"	5.65—6.60
" nou	5.40—5.50	"
Secară Apr.	5.60—5.70	6.42—6.44
" vechiu	"	6.10—6.35
Ovăș Apr.	4.40—4.50	5.6—5.8
" Oct.	"	4.90—5.28

Cursul pieții din Arad.

Hârtie-monetă română	Cump. fl. 9-48	vând	9.52
Lire turcești	"	"	"
Imperiall (15 R. aur)	18.90	19.—	
Ruble rusești 100 à	126.—	127.—	
Galbeni	5.58	5.62	
Napoleon-d'orl	9.48	9.55	
100 Marce germane	58.50	58.95	
Livre sterling	11.90	12.50	

Spirit:

	21 Oct.
Spirit rafinat; cu toptanu	55.50
" " cu micu	56.50
" brut cu toptanu	54.50
" " cu mic	55.50

Porci:

(Piața Steinbruch)

Ungari; greutate:		cr. p. kg.
bătrâni 320—380 kg.	40—42.	"
tineri 320—390 "	44—44.5	"
" 250—390 "	44—45	"
" până 250 "	45—46	"
mijlocie 240—260 "	47.5—48	"

La administrația**„Tribunei Poporului“**

se află în deposit spre vânzare următoarele opuri și broșuri:

„Povestea unei coroane de oțel„
cu prețul de 75 cr., „Răsboiul
nostru pentru neatarnare“ cu 55
cr., de *George Coșbuc*.

„Teoria dramei“ de Dr. Iosif Blaga.
Prețul 1 fl. 80 cr.

„Cuvântări bis. de Massilon traduse
prin Ioan Genț. Prețul 2 fl. 50 cr.

„Lupta pentru drept“ de Dr. R. Ihering
traducere, de T. V. Păcățeanu
Prețul 1 fl.

„Din vremuri apuse“ de Iudita Se-
cula, Prețul 50 cr.

„Juvenilia“, prosă și versuri de
Sextil Pușcariu. Prețul 80 cr.

„Vieritul“, de Petru Vancu. Prețul
50 cr.

„Pribeag“, de I. Sceopul. Prețul
75 cr.

La facerea comandelor, cari se
vor efectua prompt, rugăm a se
adauga și speșele de porto postal.

Administrațiunea „Trib. Pop.“

Exerciții intuitive și gimnastice, ma-
nual pentru învățătorii școalelor populare
române, întocmite după plan, de Ioan Tu-
ducescu, învățător în Lipova. Ediția a III.
Prețul unui exemplar: 30 cruceri.

„Revista economică“, organ pentru
societăți financiare și comerciale. Apare
la 10 a fie-cărei luni în Sibiu sub direcția
Dr-ului Cornel Diaconovici. Nrul 11
Anul I), din 10 Noemvrie a. c. are urmă-
torul cuprins: Reforma societăților anonime.
Indicele deponenților, de C. Papp. Tablele
de mortalitate, de M. Navrea. (Continuare
și fine). Legislațiune: Budgetul anului 1900
Jurisdicțiune: Decisuni curiale: Urcarea
capitalului social, Responsabilitatea direc-
țiunii, Pretensiuni basate pe cambii, Des-
daunarea beneficiului detras, Obligațiunea
garantului solidar, Probarea imitațiunii. De-
cisuni ale judecătorei administrative; Șter-
gerea competenței urcate. Statistică: Recen-
semântul din anul 1900. Afaceri de dare:
Reforma dărilor, Darea de bursă, Reducere
rea timbrului de inserate. Agricultură:
Situatiunea agricolă, Exponițiunile româ-
nești din Sibiu, Reuniune economică în
în Orăștie. Comerțiu Reputațiunea com-
merciului român. Comunicațiune: Trans-
formarea portului postal în valuta de co-
roane, Posta, telegraful și telefonul în Un-
garia în anul 1898. Industrie: Socialistii
despre legea industrială, Asociațiuni indus-
triale. Revista financiară: Situațiunea, Co-
tarea efectelor în procente. Cronică: Ne-
crolog, O nouă bancă românească, „Raco-
țana“, Post de comptabil. Epoca de aur a
Transilvaniei, Bancnotele de un florin și
cruceii de aramă, Monetisările în anul
1900. Învățământul economic: Examenul
la școala agronomică de model a comita-
tului Sibiu, Stipendii pentru fitorii învă-
țatori ai școalelor economice de repetițiune,
Curs de vară pentru preoți și învățători
la școala de agricultură din Lugoj
Literatura economică: „Nouele base ale
politicei maghiare“. — Bibliografie. Trageri
la sorți. Amortisări. Bursa de efecte din
Viena și Budapesta. Bursa de efecte din
București. Bursa de mărfuri din Buda-
pesta. Inserțiuni.

„Drepturile, datorințele și res-
ponsabilitatea membrilor de direcțiune“
Alfred Kormos, trad. de Constantin
Pop, funcționar la „Albina“. Carte
foarte importantă pentru membrii
direcțiunea tuturor institutelor
bani și a ori-cărora societăți pe ac-
Costă 1 fl. 50.

„Povestea unei coroane de oțel“
inubitul nostru poet *George Coșbuc*, a
răsturnat în București, în editura librăriei
Sfetea, cu o mulțime de ilustrațiuni
calate într-un text istoric-poporal,
extinde pe 260 pagini ale volumului
mat octav mare, cu un tipariu faum
cât se poate de bine îngrijit. Prețul
50 bani.—Din titlul cărții încă se
vede, că ea cuprinde istorisirea de
„Restatornicirea domniei românești și
lupta pentru neatarnare“, scrisă anume
„terâni“. Incepând dela introducere, până
pagina ei din urmă, cartea aceasta, în
bi, este scrisă cu atâta foc și dragoste
neam, cu atâta măiestrie și farmec
tr'o limbă atât de dulce populară, încâ
cepând odată s'o citești, n'o mai poți
din mâni până ai isprăvit-o. Și după
ce citi-o odată, din nou o 'ncepi și mere-
cești și tot nu te mai saturi. — O
vătărată podoabă literară și un mărgă-
neprețuit în literatura noastră populară
serviciul, ce are să facă opul acesta
nului cărturar nu numai în România,
toate țările locuite de Români,—nemă-
va fi. Va reinvia, unde va trebui, va po-
ța, unde este: adevăratul simț național
birea curată de neam și de patrie, în-
nul spre fapte mari și glorioase și de
tita dragoste pentru limba strămoșească.

Calindarul nostru

pe anul visect 1900

ca prim călindar scos în tipografia noastră

a apărut tocmai acum

cu ilustrațiuni, cu un bogat și variat cuprins literar.

Prețul 30 cr.

plus 5 cr. porto postal.

Doritorii de a și-l procura sunt rugați

a se adresa la

Administrația „Tribunei Poporului“.**La comande mai mari de 10 exemplare
dăm 20% rabat.****ADMINISTRAȚIA****„Tribunei Poporului“.**A apărut în tipografia
noastră și se află de vânzare

la

Administrația „Tribunei Poporului“

sub numirea

„AMICUL POPORULUI“„îndreptător în cauze administrative și judecătorești pen-
tru poporul român“

de TITU VUCULESCU pretor,

cu prețul de 50 cr. plus 5 cr. porto postal.O carte în adevăr folositoare pentru popor, care cuprinde sfa-
turi și învățături de foarte mare folos pentru toate trebile și
trebuințele poporului.

Administrația

„Tribunei Poporului“